

LÄNSSTYRELSEN
Göteborgs och Bohus län
Landskansliet

BESLUT

30.6.1970

IIIR-39-63

Länsarkitekten i länet

Förklarande av öarna Trossö, Kalvö och Lindö i Tanums kommun såsom naturreservat

Länsarkitekten i länet har i en till länsstyrelsen 30.7.1963 inkommen skrivelse framhållit, att bland de områden längs länets kust som ur naturvårdssynpunkt finns särskild anledning att uppmärksamma intar de genom landhöjning sammanlänkande öarna Trossö, Kalvö och Lindö en framträdande plats. I skrivelsen anför länsarkitekten bland annat:

”Då dessa sammanvuxna öar representerar en vacker och säregen natur, vörd att slå vakt om, och de har och framledes kommer att få än större betydelse för rekreationssökande människor får länsarkitekten förorda att åtgärder vidtages för åstadkommande av lämpliga fridlysningsbestämmelser”.

Med anledning av sålunda väckt fråga om fridlysning meddelade länsstyrelsen, i avvaktan på ärendets slutliga avgörande, 10.7.1964 förbud jämlikt 5, 8 och 15 §§ naturskyddslagen att på öarna Trossö och Kalvö utan länsstyrelsens tillstånd vidtaga vissa i beslutet närmare angivna åtgärder. Förbudet gällde tills vidare tills annorlunda förordnades, dock längst till 1.7.1967.

Över beslutet anförda besvär lämnades av Kungl Majt 1.10.1965 utan bifall. Förutnämnda förbud förlängdes genom länsstyrelsens beslut 30.5.1967 att gälla tills vidare tills annorlunda förordnades, dock längst till 1.9.1968.

Beträffande Lindön, som även skulle ingå i det planerade reservatet Trossö-Kalvö-Lindö, meddelade länsstyrelsen 9.9.1966 i avvidan på ärendets slutliga avgörande, och med stöd av 11 § naturvårdslagen förbud mot att vidtaga vissa åtgärder som skulle strida mot syftet med de planerade reservatföreskrifterna. Förbudet gällde tills vidare, tills annorlunda förordnades, dock längst till 1. 9. 1968.

De sålunda meddelade interimistiska förbuden beträffande öarna Trossö-Kalvö-Lindö har av länsstyrelsen genom beslut 26.8.1968 i avvidan på reservatärendets slutliga avgörande förlängts att gälla tills vidare, dock längst till 1.7.1970. Över sistnämnda beslut anförda besvär har av Kungl Majt 28.11.1969 lämnats utan bifall.

Ögruppens naturvetenskapliga värden har på föranstaltande av länsstyrelsen blivit föremål för närmare utredning. Docenten Peter Hallberg, Uppsala Universitet, har företagit en botanisk utredning inom det planerade reservatet. En zoologisk undersökning inom området har vidare utförts av fil mag Olof Pehrsson, Göteborgs Universitet.

Lantmätaren Folke Dahlander har på uppdrag av länsstyrelsen verkställt utredning angående dels glesbebyggelserättens omfattning å de olika fastigheterna, dels en ortsprisutredning.

Länsstyrelsen har 3.4. 1968 hållit sammanträde med berörda markägare angående det planerade reservatets gränser och reservatföreskrifternas innehåll, varvid även ersättningsfrågor i anledning av reservatbildningen berörts.

Genom föreläggande 9.1. 1970 har länsstyrelsen jämlikt 32 § naturvårdslagen och 5 § naturvårdskungörelsen förelagt ägare till berörda fastigheter eller delägare i berörda samfälligheter att inom två månader från delfåendet av föreläggandet till länsstyrelsen inkomma med eventuella anspråk på ersättning eller erinringar mot planerad reservatbildning och föreslagna reservatföreskrifter.

I anledning av föreläggandet har från sakägare eller deras ombud inkommit sammanlagt åtta skrivelser upptagande anspråk på inlösen eller intrångsersättning samt erinringar mot planerad reservatbildning. Frivillig överenskommelse har beträffande fastigheten Lindön 1:13 träffats 13.3.1970 mellan länsstyrelsen och fastighetsägarna. Kungl Kammarkollegiet har 4.5. 1970 såsom företrädare för de kronan tillhöriga holmarna Killingen, Klättholmen och Ystholmen förklarat sig godkänna den planerade reservatbildningen med därtill hörande reservatföreskrifter.

Vid sammanträde 21.5.1970 har länsstyrelsen fört förhandlingar med ett flertal markägare och deras ombud, därvid förutom företrädare för kommunen deltagit representanter för naturvårdsverket. Efter nämnda sammanträde har länsstyrelsen beslutat att ur det planerade reservatområdet utesluta området kring den gamla bebyggelsen å Kalvö. Länsstyrelsen har ur reservatet jämväl beslutat utesluta fastigheten Kalvö 1:30.

Kommunalnämnden i Tanums kommun har vid sammanträde 4.6.1970 förklarat sig icke ha något att invända mot den planerade reservatbildningen med föreslagna reservatföreskrifter.

Svenska naturskyddsföreningen har i yttrande 9.6.1970 förklarat sig med hänsyn till områdets stora betydelse ur social naturvårdssynpunkt vilja varmt tillstyrka reservatbildningen.

Statens naturvårdsverk har i yttrande 10.6.1970 förklarat att verket icke vill motsätta sig ett omedelbart slutligt förordnande i ärendet enligt länsstyrelsens förslag.

Länets planeringsråd har vid sammanträde 29.6.1970 tillstyrkt den planerade reservatbildningen.

De tre öarna Trossö, Kalvö och Lindö utgör tillsammans ett stycke genuin Bohusnatur, dit modern teknik och exploatering ännu ej nått. Öarna har till största delen förblivit obebyggda genom att förekommande bebyggelse på ett lyckligt sätt kommit att koncentreras till få områden. Av i ärendet verkställda botaniska och zoologiska utredningar framgår, att öarna rymmer stora naturvetenskapliga värden. Enligt docenten Hallbergs ovannämnda utredning finns det mesta av det som skärgårdens Bohuslän kan erbjuda representerat med vackra, delvis unika exempel. Öarna kompletterar varandra genom sin vegetation mycket lyckligt från botanisk synpunkt.

Enär området Trossö-Kalvö-Lindö sålunda bör skyddas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur, sin skönhet och på grund av sin betydelse för allmänhetens

friluftsliv förklarar länsstyrelsen jämlikt 7, 8 och 10 §§ naturvårdslagen Trossö, Kalvö och Lindö som naturreservat med den områdesavgränsning som framgår av bilagda karta. I reservatet ingår följande fastigheter eller delar därav: Kalvön 1:3, 1:6 - 1:9, 1:11 - 1:20, 1:28, 1:29, 1:32 - 1:36, 1:40 - 1:47, 1:49, 1:51, Lindön 1:2, 1:6 - 1:16, samfälligheterna Kalvön 1-5 och Lindön 1-9 och 11 samt kronoholmarna Killingen, Klättholmen och Ystholmen. För reservatet meddelar länsstyrelsen följande föreskrifter:

A Reservatföreskrifter ang förfogandet över fastighet

Syftet med fridlysningen är - förutom att säkra bad och strövområde - att bevara områdets landskapliga skönhetsvärde samt dess djur- och växtvärld.

- 1 Det är därför förbjudet att uppföra nybyggnad - med undantag av ekonomibyggnader för jordbrukets och yrkesfiskets behov. Förbudet skall icke utgöra hinder för uppförande av för Clara och Magnus Rappes Lindö-Stiftelses verksamhet erforderliga byggnader å stiftelsens mark efter tillstånd av länsstyrelsen och vederbörligt byggnadslov.
- 2 Det är förbjudet att företaga täkt av matjord, grästorv, sten, grus eller sand. För fastighets husbehov får sten, grus eller sand tagas å plats, som anvisas av den sakkunnige, som länsstyrelsen utser att biträda vid förvaltningen av reservatet.
- 3 Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd anordna upplag eller utföra tippning eller annan därmed jämförlig åtgärd, som ej är hänförlig till jordbruksdrift eller yrkesfiske.
- 4 I kommersiellt hänseende får marken endast utnyttjas för jordbruk och därmed jämförligt ändamål eller tagas i anspråk för tillgodoseende av anordningar för yrkesfiskets behov. Länsstyrelsen äger för bevarande av reservatets flora bestämma omfattningen av den betesgång, som kan anses främja syftet med reservatet. Därest markägare har slutat eller skulle sluta att utnyttja sin fastighet för bete, skall den som av länsstyrelsen utsetts att förvalta reservatet (nedan kallad förvaltaren), äga att genom utarrendering för betesgång eller genom andra åtgärder t ex röjning ombesörja, att områdenas av hävd öppna karaktär bibehålles.
- 5 Det är förbjudet att så eller nyplantera skog eller att å Trossö utan länsstyrelsens tillstånd avverka skog. Bestånden av ädellövskog å Lindö skall bevaras i ungefärligen nuvarande omfattning.
- 6 Det är förbjudet att anlägga för allmänheten avsedd campingplats ävensom att utan länsstyrelsens tillstånd anlägga vägar hamnar och bryggor, med undantag för sådana anläggningar, som erfordras för den bofasta befolkningens behov eller för tillgodoseende av ovannämnda stiftelses verksamhet.
- 7 Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd framdraga ledning för telefon, telegraf eller elektrisk kraft, om ledningen erfordrar resande av mer än två stolpar.

- 8 Det är förbjudet att uppsätta stängsel annat än för jordbrukets behov. För att underlätta för allmänheten att passera dylikt stängsel, äger förvaltaren att i samråd med vederbörande markägare eller brukare anordna över- eller genomgångar.
- 9 Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd använda kemiska preparat för växtbekämpning.
- 10 All jakt efter rovfågel och korp är förbjuden.

Härutöver skall följande inskränkningar i förfoganderätten gälla.

- 11 Den som förordnas att förvalta naturreservatet skall äga att dels till förhindrande av nedskräpning av de fridlysta områdena efter samråd med markägarna uppsätta toaletter och uppsamlingskärl för papper och annat avfall, dels ock likaledes efter samråd med markägare anlägga bryggor för betjänande av den besökande allmänheten.
- 12 För de å kartan med röd linje inramade områdena av Lindön 1:2, 1:6 – 1:8, 1:12 och 1:13 samt för de likaså med röd linje inramade hela fastigheterna Kalvön 1:20, 1:28, 1:29, 1:32 – 1:34, 1:40 – 1:47, 1:49 och 1:51, Lindön 1:10, 1:11, 1:14 och 1:15 skall dock gälla endast de under punkterna 6, 7, 9 och 10 intagna föreskrifterna.

Därjämte skall för dessa fastigheter om områden gälla dels att de få inhägnas med av länsstyrelsen godkänt stängsel, dels ock att de som nu är obebyggda får bebyggas med förutom erforderlig ekonomibyggnad ett enfamiljshus i ett våningsplan, och att å övriga endast får uppföras byggnad för att ersätta nedbrunnen eller eljest förstörd byggnad eller byggnad, som avses att rivas, allt efter länsstyrelsens medgivande och vederbörligt byggnadslov.

B Reservatföreskrifter gällande den besökande allmänheten

Det är förbjudet

att plocka blommor, gräva upp växter och bryta kvistar

att medföra lös hund

att campa

att göra upp eld

C Övriga allmänt gällande reservatsföreskrifter

Det är förbjudet

- 1 att i terrängen framföra motorfordon, vartill även räknas moped.
- 2 att idka bollspel å två områden, som hyser en särskild känslig vegetation och som å den till ärendet hörande kartan avgränsats med gröna begränsningslinjer.

D Vård- och förvaltningsbestämmelser

Området skall förvaltas och vårdas av skogsvårdsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Härvid skall skogsvårdsstyrelsen biträdas av särskild av länsstyrelsen utsedd sakkunnig.

Reservatet bör så skötas att dess nuvarande karaktär i möjligaste mån bevaras.

Skogsvårdsstyrelsen skall i samråd med länsstyrelsen upprätta detaljerad skötselplan för reservatet, innefattande åtgärder för renhållning samt plan för anläggande av sanitära inrättningar inom reservatet.

Reservatet skall utmärkas med skyltar enligt naturvårdsverkets anvisningar.

Skyltarna skall uppsättas vid bryggor och badplatser och på andra lämpliga platser inom reservatet samt vid de bryggor, som användes för överfart från fastlandet. Likaså skall särskilda skyltar uppsättas å de områden inom vilka bollspel är förbjudet. Skyltarna skall ha av länsstyrelsen godkänt text.

Klagan över detta beslut må föras hos Kungl Majt genom besvär, vilka vid äventyr av talans förlust skall ha inkommit till jordbruksdepartementet, om enskild part är klagande, inom tre veckor, och om klagan föres av menighet inom fem veckor från det klaganden fick del därav. Besvären kan insändas med posten i betalt brev.

På länsstyrelsens vägnar

Axel Sandberg

Carl-Otto Lindberg

